СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

3 ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 92. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 20 квітня, 1934. VOL. XLII. No. 92. Jersey City, N. J., Friday, April 20, 1934. THREE CENTS.

УРЯД ПРОТИ ВИПЛАТИ БАНКОВИХ ДЕПОЗИТОРІВ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт дав до зрозуміння членам конгресу, що він безумовно противиться проєктови закона, внесеному Меклідом, на підставі котрого уряд мав би заплатити зі скарбу всім депозиторам, які стратили через банкротство так званих національних банків.

Президент каже, що уряд не має ніяких зобовязань супроти таких депозиторів. Президент заветує проєкт Мекліда, якщо конґрес його ухвалить.

УРЯД ВИКАЗУЄ ПОПРАВУ РОБІТ У БЕРЕЗНІ.

ВАШИНҐТОН. — Федеральне бюро робітничої статистики подає, що в березні підприємства наняли 419,000 робітників більше, ніж у лютім.

Тижнева заплата для робітників у березні була вища на 13 міліонів долярів від пересічної тижневої заплати в лютім.

Бюро висказує думку, що від самого початку депресії стан робіт іще не був такий добрий. За останній рік до робіт вернулися 2 міліони 750 тисяч робітників.

СЛІДСТВО НАД Д-РОМ ВІРТОМ ПОКІНЧЕНЕ.

ВАШИНҐТОН. — Комітет для розсліду чуток про диктаторський заговір „мозкового тросту", котрі пустив д-р Вірт, суперінтендент шкіл у Ґері, Індіяна, відбув засідання для вирішення питання, що робити з тим слідством. Демократи в комітеті були за те, щоби слідство вважати покінченим, а републиканці за те, щоби слідство вести далі. Демократи мали три голоси, републиканці два. Отже постановлено слідство закінчити.

УБИЛИ ПІКЕТНИКА.

БІРМІНҐЕМ (Алабама). — Коло 21,000 робітників копалень мягкого вугля вийшли на страйк та почали пікетувати майни.

На заклик власників копалень уряд післав у страйкову округу національну ґвардію, і ця почала розганяти майнерів, що звичайно пікетували гурмою. Підчас одної такої сутички між пікетами й військом убито майнера, Мурина Еда Інґленда. Іншого майнера ранено небезпечно серед загадочних обставин. Третього майнера хтось пострілив шротом вистрілом з корчів.

Власники копалень кажуть, що ці репресії війська розярили майнерів та що вони відгрожуються збройним виступом проти війська.

ТЕРОР НА КУБІ.

ГАВАНА. — Під центральний почтовий уряд підложено бомбу, котра, вибухнувши, ранила тяжко двох почтових урядовців.

Група осіб підкладала бомбу під одну аптику. Застав їх при тому поліцай. Ці особи почали до поліції стріляти, вбили його та втекли автом.

Уряд пробує полагодити телефоновий страйк, котрий спричиняє вяжкі клопоти населенню по всьому острові.

НАГОРОДЖУЮТЬ ЗА РАТУВАННЯ ЗВІРЯТ.

НЮ ЙОРК. — „Людяне Товариство Ню Йорку" роздало серед нюйорської поліції 170 нагород, які відзначень за ратування звірят.

Начальник поліції каже, що поліцаї сильно здивовані, що їх обсипують нагородами за зовсім звичайні річи.

НОВІ РОЗСЛІДИ НАД ДІТОЧИМ ПАРАЛІЖЕМ.

ШІКАҐО. — Перед зборами Американської Колеґії Лікарів прочитано кілька незвичайно цікавих відчитів про нові розсліди з медицини.

Між іншими д-р Джан Тумі, професор медицини з Клівленду, подав до відома висліди своїх розслідів над діточим паралїжем. Прелеґент висказує погляд, що люди, які переходили недавно тиф або дизентерію, переходять легко діточий паралїж. Він доказував теж, що паралїж рук і ніг, який проявляється в цій недузі, викликує звичайна бактерія, котру можна постійно знайти в людських кишках.

ВПАЛИ НА СЛІД ВИКРАДАЧІВ ДИТИНИ ЛИНДБЕРҐІВ?

БОСТОН. — Розслідуючи фальшування грошей одною шайкою фальшивників, місцева поліція довідалася, що один фальшівник купив собі золоту прикрасу за гроші, котрі походять з викупу за дитину Линдберґів, заплаченого д-ром Кондоном. Поліція ще не потвердила цеї вістки, яку покищо подають тільки газетярі.

НЮЙОРСЬКИЙ СТЕЙТ ПРОТИ ПОПРАВКИ ПРО ДІТОЧУ ПРАЦЮ.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Стейтовий комітет леґіслятури постановив відкинути пропоновану поправку до федеральної конституції в тому напрямку, щоби федеральний конґрес міг вирішувати питання про вживання дітей у фабриках.

Як відомо, за поправку заявився стейтовий губернатор Лімен. За неї заявився теж президент Рузвелс, а група консерватистів, як Ілайгу Рут, д-р Николас Ботлер, Вилїем Ґотрі, Ал Смит, заявилися проти поправлювання конституції.

ВАЖНЕ

ДЛЯ ВП. ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ ТА ВСІХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНИЦЬ У. Н. СОЮЗА!

У. Н. Союз є збірним дорібком 30,000 членів. Кожний з тих членів має свій менший або більший уділ в У. Н. Союзі, відповідно до суми свого обезпечення. Та, не зважаючи на ті менші чи більші уділи, кожний з членів має однаковий голос і рівне право правити тою організацією. З того права кожний член користає у свойому відділі, а знову через вибраних делеґатів — на конвенції. Іншими словами, наша організація побудована на рівноправности членів.

Така рівноправність потягає за собою певні зобовязяння зі сторони членів супроти організації.

РІВНІ ПРАВА ПОТЯГАЮТЬ ЗА СОБОЮ РІВНІ, ОДНАКОВІ ОБОВЯЗКИ.

Ті рівні обовязки спочивають і на членах і на відділах, як цілости. Знов окремі обовязки спочивають іще на вибраних урядниках, а зокрема на

ВІДДІЛОВИХ СЕКРЕТАРЯХ.

Коли в такий спосіб глядітимемо на нашу організацію, то відповідно до цього зможемо зясувати собі наше відношення та наші обовязки супроти тих вимог і завдань, які ставить перед нами

ЮВИЛЕЙНИЙ РІК У. Н. СОЮЗА.

Головний уряд У. Н. Союза у своїй ювилейній відозві з 2 січня 1934 року зазначив, що ювилейний рік з нагоди 40-ліття нашої організації можна буде вважати вдатним і успішним тільки тоді, коли на протязі того року ми придбаємо 5,000 нових членів.

Минуло вже три місяці ювилейного року. Щож ми осягнули за той час? Чи сповнили ми, як урядники, члени і відділи як цілість, наші обовязки супроти У. Н. Союза?

Головний екзекутивний комітет на своїм засіданні з 10 квітня 1934 року, обговорюючи справу ювилейної кампанії, ствердив факт, що

ТОЙ ОБОВЯЗОК СПОВНЕНО ТІЛЬКИ НА 30 ПРОЦЕНТІВ.

Бо коли брати під увагу, що на протязі року ми маємо придбати 5,000 членів, то за три місяці ми повинні були звербувати вже 1,250 членів. Замісць 1,250, прибули тільки 375 членів. Те число говорить само за себе.

У ювилейній відозві головного уряду У. Н. Союза було сказано, що коли кожний четвертий член у відділі придбає одного члена на протязі цілого року, то вже дістанемо 5,000 членів. Опираючись на такім обчисленні, побачимо, що за перших три місяці тільки

ВІСІМНАЦЯТЬ ВІДДІЛІВ СПОВНИЛИ СВОЇ ОБОВЯЗКИ,

а саме: від. 361 з Ню Йорку придбав 29 членів, від. 221 з Шікаґо 25 членів, від. 130 з Ню Йорку 16 членів. Опісля наступають такі відділи: 5, 13, 25, 33, 75, 79, 82, 254, 299, 332, 344, 362, 375, 378 і 379. Тих кілька відділів хай послужать прикладом того, що, не зважаючи на важкі часи, клич ювилейної кампанії може здійснитись, коли всі інші відділи також почуватимуться до виконання своїх обовязків.

Дотеперішню невдачу ще можна направити, ту проґалину ще можна заповнити, коли зараз возьмемось до роботи. Відозви і заклики з головної канцелярії та редакційні статті не поможуть нічого, коли

РОБОТА НЕ БУДЕ ЗРОБЛЕНА НА МІСЦЯХ.

Отже головний екзекутивний комітет звертається знов до всіх відділових урядників, до всього членства, а зокрема до відділових секретарів, з гарячим зазивом — сповнити ювилейний обовязок супроти У. Н. Союза, нашої іміґрації й свого народу.

ЗА ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ У. Н. СОЮЗА:

М. МУРАШКО, предсідник, Д. ГАЛИЧИН, рек. секретар.

ЯПОНІЯ ЦІКАВИТЬСЯ УКРАЇНОЮ.

Останніми часами помітно незвичайно велике заінтересування Японії українською справою й народом. Між іншим японський учений Мотсу Мото в товаристві ще кількох своїх земляків поїхав до Києва, щоб пізнати там історію народу та теперішнє його положення. Він відвідав Академію Наук у Києві й заявив, що його наміром є вивчитись нашої мови та написати книжку про Україну і її культурне й господарське значіння й положення в С. С. С. Р.

СТАЛЕВІ ШОЛОМИ В ГІРНИЦТВІ.

У гірництві трапляються дуже часто при роботах у вузьких штольнях всякі поранення голов гірників. Одно англійське гірниче товариство впровадило у своїх копальнях сталеві шоломи для гірників. Ці сталеві шоломи показалися такі корисні й практичні, що і в інших копальнях почали робітники купувати для себе сталеві шоломи за власні гроші.

І АВСТРІЯ ЗАВОДИТЬ НУМЕРУС-КЛЯВЗУС.

Австрійський уряд працює тепер над новим проектом конституції. В тому проекті приходить також нумерус-клявзус. Це значить, що в майбутности Жиди можуть дістатися до ріжних занять, як до лікарства, торговлі, адвокатури, лише процентово, до числа населення.

ЗЕЛЕНИЙ ДОЩ.

Цими днями трапилося коло Неаполю рідке явище, а саме, продовж пів години падав там дощ зеленої краски. По дощі на землі і на дахах домів видно було виразні зелені плями. Незвичайну цю краску надавали дощеви мабуть малі ростинні частички, які понаривав вітер зі свіжо-розцвілих дерев.

ТРОЦЬКИЙ ПІДГОТОВЛЯВ ВИБУХ РЕВОЛЮЦІЇ У ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ. — Влада подає, що має точні відомости щодо цього, що Леон Троцький надужив права побуту у Франції, бо не додержав обіцянки триматись оподалік політичного життя. Навпаки, він був вмішаний у фатальні заворушення, які відбулися в Парижі та по інших містах у лютім, будучи в звязку з соціялістичними і комуністичними лідерами та взиваючи їх до обєднаної акції. Він теж видав революційний манифест, у якім заявив, що стоє розпочалася війна на життя та смерть, і що тільки сила вирішить будучність. Уряд премієра Думерґа назвав він „новими Бонапартами".

Поліція не змушує Троцького негайно опустити Францію, бо каже, що такий приказ був би звичайним смертним присудом. Тому дають іще Троцькому змогу порозумітися з урядами інших держав і добути від котрогось із них дозвіл на побут.

З того всього найбільше тепер радіє місцевість Барбізон, де живе Троцький, бо з Парижа приїжджають багато туристів, щоб оглянути віллю Троцького і його самого, а це получене для місцевости з новим бизнесом.

ПОЛЬЩА НЕ ХОЧЕ ПРИЙМАТИ ЖИДІВ.

ВАРШАВА (Польща). — До Польщі приїхав Джеймс Мек Донелд, високий комісар Ліґи Націй для жидівських утікачів, щоби знайти допомогу для 30,000 Жидів, котрі покинули Німеччину. Ті Жиди виїхали з Німеччини на польські пашпорти. Вони жили в Німеччині по 20 років і більше й за той час не мали нічого спільного з Польщею. Навіть забули по польськи говорити. Але залишилися польськими горожанами. Тепер нема для них місця, бо ніхто їх не хоче приняти. Франція дала спершу їм пристановище, а тепер каже їм забиратись і вертатися до свого краю, себто до Польщі. Польща знову каже, що вже має подостатком жидівських утікачів. Польські Жиди теж нарікають. Кажуть, що вони найбідніші з усіх Жидів і ще мусять допомагати десяткам тисяч з вигнаної ріди й уже не годні давати більшу поміч. Супроти того високий комісар став безрадний.

1,000,000 БЕЗРОБІТНИХ — НОРМАЛЬНИЙ СТАН.

БЕРЛІН. — Гітлер є тої думки, що як Німеччина матиме 1,000,000 безробітних, то це буде нормальний стан і тоді не треба буде цею справою далі журитися.

ФРАНЦІЯ НЕ РОЗЗБРОЇТЬСЯ.

ЛОНДОН. — Франція вислала британському урядови ноту, в якій виразно зазначує, що вона не розоброїться. Каже, що Німеччина збільшила видатки на армію до 352,000,000 марок, а крім того побудувала такі летунські поля, яких Версайський договір не дозволяє. На те Франція не може дати згоди і тому не може годитися навіть на найменше розоброєння.

НЕ ПІШЛИ З КОМУНІСТАМИ.

КОПЕНГАҐА (Данія). — Ґенеральний страйк в Есберг зупинив увесь рух, але не надовго. Як тільки комуністи взялися визискувати страйк для своїх цілей, робітничі юнії страйк відкликали. Комуністи хотіли скористати з заворушення і повалити соціялістичний уряд.

ЗАМКНУЛИ ЖИДА, ЩОБИ ЙОГО ВРАТУВАТИ.

ФРАНКФУРТ (Німеччина). — Замкнено 27-літнього купця, Жида, до тюрми, щоби тим чином вратувати його перед пімстою юрби за те, що він мав зносини з німецькою 17-літньою дівчиною. Імя дівчини подано до публичного відома, а це тому, що вона не противилася тим зносинам, а тимсамим половинна злочин супроти „арійської раси".

В АВСТРІЇ АРЕШТУЮТЬ ДАЛІ СОЦІЯЛІСТІВ.

ВІДЕНЬ. — Уряд побоюється робітничих заворушень у свято Першого Травня. Кажуть, що соціялісти працюють у підпіллі, за вказівками їх провідника, д-ра Отта Бавера, котрий перебуває на вигнанню в Чехословаччині. Супроти того уряд взявся за нові арешти. За один день арештовано 200 соціялістів.

ПОЙДУТЬ ДО СОВІТІВ.

ПРАГА (Чехословаччина). — Понад 300 соціялістичних утікачів з Австрії мусять покинути Чехословаччину, де вони знайшли захист, а це через безробітну кризу Чехословаччини. Втікачі не можуть вертатись до Австрії, бо там попалиб до тюрми. Совіти згодилися їх взяти до себе, вважаючи їх добрими революціонерами, яких буде можна згодом перетягнути на большевицький бік.

МОНАРХІСТИ ВИБИВАЮТЬСЯ НА ЧОЛО ДЕРЖАВИ.

ВІДЕНЬ. — Президент Мікляс уступить зі свого становища і піде жити на дарований йому фільварок, а його місце забере монархіст, ґенерал Шерберг-Гартенштайн. На місце заступника президента, Фея, прийде князь Штаремберг. Кажуть, що це є підготовка до повороту Габсбурґів на австрійський престол.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):		Число з пятниці (з англійською частю):	
One year	$ 2.00	На рік	$ 2.00
Six months	$ 1.25	На пів року	$ 1.25
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237 — Тел. У Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗРОБІТЬ ДОБРИЙ І ІДЕЙНИЙ ВЧИНОК:

З ВЕЛИКОЇ ХМАРИ МАЛИЙ ДОЩ

Минулого тижня спеціяльний комітет конгресової палати послів узявся розслідити осторогу, кинену д-ром Віртом, суперінтендентом шкіл у Гері, Індіяна, що нібито американська політична система стоїть перед небезпекою перевороту. Переворот мав покласти кінець правлінню конституційно вибраного президента, котре, мовляв, є тільки переходовою стадією на дорозі до недалекої диктатури. Плян перевороту, мовляв, повстав у головах „мозкового тросту", себто інтеліґентів, занятих як спеціялісти ріжних ділянок у федеральному уряді.

Закиди були поважні. Небезпека, яка має грозити Америці, зі становища демократії, досить велика. Тому край мав повне право домагатися повного розсліду киненої д-ром Віртом остороги.

Минулого вівтірка станув д-р Вірт перед конґресовим комітетом. Уже його зізнання принесли розчарування всім тим, які повірили в його закиди. Жерелом відомостей були приватні балачки на приватній гостині в околиці Вашинґтону. Балачки походили від гостей, яких навіть д-р Вірт не хотів назвати визначними урядовцями, яких навіть Вірт не важився посудити про авторство якогось заговору. Не міг теж подати тих „мозків", що мали такий заговір зробити. Подав він балачки й балачки, пусті, плиткі балачки, які звичайно говориться собі при столі за склянкою. Цілий край сміявся з того, як д-р Вірт міг роздути муху до вола.

Та коли кому могло видаватися, що д-р Вірт уже не може дістати більшого удару, той помилявся. За тиждень після цього переслухання відбулося переслухання осіб, котрі д-р Вірт подав був як учасників фатальної гостини, і це переслухання дорешти скомпромітувало д-ра Вірта. Свідки один за одним стверджували, що слів, які їм приписав д-р Вірт, вони не говорили й не чули. Вони ствердили однодушно, що взагалі малощо говорили на цій гостині, бо на гостині говорив майже виключно один гість. Цей гість, відомий з того, що він любить робити себе осередком товариської забави з виключенням інших осіб, балакав від приходу на гостину до розходу гостей. Ніхто інший просто не мав нагоди вкинути слово в безупинне торохтіння цього гостя, який забув на всякі правила гостинности. Всі свідки стверджували, що цим гостем був д-р Вірт.

У цей спосіб свідки зробили д-рови Віртови не менше й не більше тільки такі закиди: Що він не розуміється на гостинности, бо монополізує розмову й забаву для себе, для своєї особи. Що він виносить з приватної гостини балачки, яких не повинен виносити, бож запрошено його певно під умовою мовчанки. Що він при тому забув на гоноровий обовязок говорити правду, бо приписував людям слова й діла, яких вони не говорили, чи не робили.

Та як вийшов зі справи д-р Вірт, це може бути для нас приватна научка. Публична наука зі справи така, що заговору проти демократії, такого заговору, який заповідав нам розкрити д-р Вірт, нема. Не маємо не то доказів, але навіть натяків на те, щоби так званий „мозковий трост" мав якісь наміри усувати „американського Керенського" та заступати його „американським Сталіном".

Д-р Остап Грицай.

КРУТИ.

(Відчит, прочитаний у Відні на Святі в честь 16 роковин бою під Крутами).

3.

А в нас, під Крутами?

В нас під Крутами, під українськими Термопілями, наших триста хлопців не мали за провідника — нікого! Ніякого Леоніда, ніякого Хмельницького, ніякого Ґарібальдія. Вони не мали навіть звичайного державного та військового проводу, і не знали хочби благодати підбадьорюючого слова заохоти. Бо як-не-як, а тодішній уряд української держави це не Леоніди і не Ґіскари, а люди, яким у голові була не так доля української держави, як соціялізація України за рецептами московських суддів та по змозі у згоді з цимиж. Страшний хробак марксизму розточував душі таких голов української держави, як літерати московського типу в роді пана Винниченка та подібних йому ґльорифікаторів большевицького босяцтва. І от ті Винниченки не дбали ні про політичний, ні про військовий провід української держави; їм навіть на гадку не приходило створити сильну, українську армію як найпершу, найосновнішу і найважнішу основу всякої державности. І так, коли в січні 1918 р. Україна саме через свої соціялістичні голови, приспана лукавими ворогами, збудилась окрадена в огні, загрожена з трох сторін московськими арміями Муравйова, Єґорева та Ремиґова, які тисячами лютої большевицької зґраї перли на Київ, — тоді, хтож тоді береться трохи не одиноким оборонцем захищати обеззброєну, безталанну Батьківщину?

Ах, це Ви, молоденькі хлопці! Школярі, учні і студенти України! Золотокудрі, з піснею на устах, любе товариство, яке щойно покинуло шкільні книжки, зошити й пера...

Ви, які ще любите казки, Ви знаєте, що то не Муравйов і не Єґорев, і не Ремиґов наступають на Україну, а три люті, ненажерливі і ненаситні змиї, які дишуть пожадою поглотити зелені лани України і її голубії степи і шовковеє небо, і все, що українське. Ну, щож, хлопці, підете на Змиїв?

— Підемо! Підемо! — гукають радісно золотокудрі. — На Змиїв підемо, Скляну Гору одним махом перескочимо і не дамо злющій большевицькій чарівниці завдали болю красуні-Україні! А хто нас провадитиме? Ніхто, самі підемо! Нас триста молодих з горіючими душами — це так, як сам Леонід, як Ґіскар, як Хмельницький. Слава Україні, вперед!

І вони поспішились.

Нині ще в школі, перед професорами, з крейдою і губкою в руках, завтра вже на великих зборах в будинку Художньої Школи на Сінній площі, де під проводом абітурієнта **Павла Кольченка** однодушно ухвалюють орґанізувати студентський курінь Січових Стрільців. А позавтра вони в Педаґогічному Музею для реєстрації. Кажуть, що погода, немов наперекір загальному настроєви, була страшна погана, на дворі була слота, як у листопаді. Але відділи наших студентських січовиків тим не зражувалися зовсім, і, співаючи пісень, хоробро машерували вулицями Києва.

На Скляну Гору йдуть хлопці!

Їх командантом призначений студент українського університету, **Омельченко.** І нехай і нема в них тимчасом військового одягу. Вони позодягані тепер, а й опісля, в сурдутах і камізельках, в салдатські штани, завязані внизу мотузком, в ґімназійну або студентську куртку, а зверха в шинелю, в якій бракувало щонайменше одної поли. Але це нічого. Це сором не для них, а для державного проводу, бо відомож, що після того, як большевики місяць пізніше захопили домівку військової школи, то знайшли там повн склади новеньких чобіт і одягу, не кажучи вже про муніцію і зброю... Їм, нашим Героям, спішно на фронт, хоч і без ніякого військового вишколу і зі старими, поржавілими рушницями. І може в нічому не проступає недостача доцільного військового проводу тут так яскраво, як у тому, що ті студенти й ґімназийні учні, сказатиб, просто зі шкільної лавки йдуть на фронт, не одержавши військового вишколення в такій мірі, як це годилося би боєвикам поставленим проти трикратного большевицького фронту. Вонож і так чудує, як ті хлопці зуміли попри все держатись так хоробро й довершити того, чого довершили вони. І ніхто з них не ховався в хаті, не казав „хай ідуть інші" і не шукав нагоди звільнитись від обовязку йти з товаришами в бій на життя і смерть. Мати учня **Левка Лукасевича,** хоч і вмовляє його, гірко плачучи, лишитися, то не осягає нічого. Молоденький шестоклясник **Соколовський,** ще й весело розважає ридаючу сестру, не прочуваючи, що за кілька днів буде лежати на стаційній плятформі з пробитою большевицьким баґнетом головою. А підчас самого переїзду на фронт студенти Ш. і К. розбавляють усіх оповіданнями, грою на сопілці і співами.

Ніхто з них не трівожиться, ніхто не сумує, нікому й на гадку не приходить жалувати молодого життя.

І такі Вони до самого кінця бою під Крутами, кінчаючи вікопомну казку свойого подвигу: повні чудової поезії молодечої безжурности, і молодечої, геройської посвяти на вівтарі Батьківщини — **всецілой сбершенно.**

І саме як такі повинні Вони лишитися для нас на тепер і на будуче пресвітлим приміром отого всецілого й совершенного жертвування во благо Рідного Краю. Бо саме нині, коли нам так необхідно треба присвячувати Україні все обєднаною національною родиною, саме нині ми розшматовані з кличами бою, але не проти ворогів, а проти нас самих. Ідім же тому шляхом, що так промінно осяяний усежертвенним подвигом Героїв під Крутами.

Слава Героям!

Хай жие боротьба!

Україна понад усе!

НАЦІОНАЛЬНЕ СВЯТО НА ЛЕМКІВЩИНІ

Шевченкове свято у Сяноці, що його влаштувала сяніцька Філія „Просвіти" дня 25. березня ц. р., можна назвати народнім святом.

Програму свята виповнили самі селяни, а більше ніж 3/4 зібраної публики це також селяни, нераз із сіл, віддалених 40—50 км., що навіть пішки прийшли до Сянока. Програма свята виконана селянами та приявність такої скількости селян — це гідна відповідь нашого народу на всякого роду посягання чужих та „своїх" перевертнів, це відповідь на проголошений тепер новомодний клич про те, що Лемки це не вітка українського народу, а щось нам цілком чуже. Треба було, щоби всі панове Трохановські, Карчмарчики, Яворські, співробітники „руского" Лемка та ці всі „шрайбінґелеси" від „ґреко-католіка" були побачили це захоплення концертом, що відбивалося на лиці кожного присутнього, щоби були почули та відчули з яким пієтизмом Лемки-селяни співали Шевченків „Заповіт", щоби вони були почули з якою силою лунав із грудей присутніх національний гимн, а певно паленілоб їм зі сорому лице за їхні вічні брехні, якщо у них є ще лице!

Точно в означеній годині приходимо до салі „Міщанської Читальні", та саля вже так битком набита, що з трудом вдається добути місце. Поліція інтервеніює, щоб на салю не пускати вже більше людей, бо дійсно ця саля ще може не бачила концерту з такою скількістю народу.

І мимоволі насувається нам на думку образ Шевченкового свята в Сяноці зперед 5—6 років. Тоді — жмінка сяніцької інтеліґенції, кілька священиків, 2—3 міщан і як на показ 2—3 селян. Нині ця жмінка інтеліґенції губиться серед селянської маси, що прийшла зложити поклін свойому Ґенієви. Бачимо о. Савойку та селян із Селиськ та Володжі (понад 40 км. від Сянока), прибула з парохіянами свого мужа старенька п. Солтикевичева з Улюча (36 км. від Сянока), й декани о. Цегелик та Сікора зі своїми парохіянами, й селяни з Війського та Залужа з парохом о. Андрейчиком, прибули масово Межибрідяни з о. Кузьмінським, і Новосільчани з о. Менцінським, і о. Криса з селянами з Кінського (понад 30 км. від Сянока), о. Мигаль зі Сянічка, о. Гайдукевич з Доброї, сотрудник з Полонної й селяни з Дубрівки, Трепчі, Чертежа, Пельні, Костарівець і багато інших.

Йде вгору заслона й перед вами на тлі гарно прикрашеного портрету Тараса — море голов. Це получені селянські хори з Новосілець, Улюча та Володжі під управою о. Менцінського.

Поважно, з захопленням пливуть зі сцени слова „Заповіту". На салі тихо-тихо, всі — здається — здержують віддих, гейби хто читав найсвятішу молитву.

Потім перед сполучені хори виходить делеґат Головного Виділу Тов. „Просвіта", посол Пеленський, щоб у щирих, простих словах пояснити зібраним, чим нам Шевченко дорогий, щоби зложити Його тіням привіт.

А потім ідуть одна за одною продукції самих селян.

Мішаний хор із Володжі чергується з мужеським та мішаним хором із Новосілець та мішаним хором із Улюча. Хорами управляють о. Ст. Менцінський з Новосілець, п. Солтикевич з Улюча, п. Пелех з Володжі та п. Лехицький з Чертежа. Всі співи виходять напричуд гарно, так, що просто треба дивуватися, скільки праці, скільки енергії та терпеливости мусіли зужити провідники хорів, щоб вишколити та зіспівати до такого ступня хори. Голосовий матеріял у хорах теж дуже гарний, а в деяких співаків треба було просто подивляти опанування голосу та майстерне володіння ним.

Та вінком для цих всіх хорів був діточий хор із Загіря під управою о. Гентиша, що відспівав дві вязанки народніх, козацьких та стрілецьких пісень, зґармонізованих о. Максом Вітошинським із Смільника.

Справді сльози радости та зворушення тиснулися мимоволі до віч, як почулося наші знані старі пісні (забуті та заступлені тепер ріжними чужими новомодними дурницями), що їх співали ці малі діти.

І ще одна точка програми. Громадяни Новосілець виступали на концерті зі скрипково-ґітарово-мандоліновою орхестрою, та свої точки програми вивели дуже солідно. Це вважаємо за дуже додатній прояв, бо показує воно, як поглиблюється в нас культура, показує, що навіть село відчуває красу та потребу її.

Не треба забувати про деклямацію „Мені тринацятий минав", виголошену громадянином Улюча природно, ясно та сміло.

Інсценізація, навязана до Шевченкових слів „Думи мої", виведена Улючанами, що закінчилася святочним образом воскресення України та відспіваний усіми присутніми національний гимн закінчили свято.

Лунав цей гимн дзвінко та бадьоро немов у відповідь усім, хто хоче перечитати національність Лемка, хто старається його національну свідомість знівечити. Лунав по вулицях Сянока, колишнього нашого княжого города, немов пригадував йому ці давні — давні часи — („Новий Час").

УКРАЇНА ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ВЛАДОЮ

(3,

Всі адміністраційні апарати на Україні обсаджено чужим неукраїнським елементом. В урядових установах запанувала російська мова. Україна була підпорядкована червоній армії, по свойому національному складі неукраїнській (Українців було тільки 8%)*). Вся преса виходила в російській мові. Всеукраїнське державне видавництво, в якому зосереджувалася вся книжна продукція на Україні, за цілий 1920 рік не видрукувало ні одного українського підручника. Всеукраїнській Академії Наук ставилися всякі перешкоди в її праці. У відчиті Академії за 1921 р. прямо говориться: „У всіх відношеннях і насамперед щодо відпустку засобів совітська влада або цілком іґнорувала Академію, або прямо їй перешкаджала". В очах російських большевиків „неблагонадійними, були всі ті, що говорили українською мовою, навіть українські комуністи. Терор надзвичайних комісій (Чеки) направився проти всього, що було звязане з поширенням та розвитком української культури. Вся економічна політика большевиків вводилася до безоглядного вивозу з України ріжних її матеріяльних ресурсів. Українську кооперацію знищено у всіх її видах.

Ця політика большевиків викликала величезний опір з боку українського населення. Зокрема „комнезами" замісць розгрому „сільської буржуазії, ще ріжче поставили українське село проти російських большевиків. Почався масовий пожар народніх повстань, в яких взяли участь також українські комуністи. Повстанські орґанізації зявлялися сотнями. Тільки за другу половину 1920 р. за даними совітськими влади відібрано у повстанців на Україні: 805 скорострілів, 33 гармат, 23,714 рушниць і багато іншої зброї**). Український комуніст Річицький про відносини на українському селі в цю добу писав: „Комуністи України виявили повну нездатність підійти до українських мас, особливо селянских; відносно останніх вони так чудово себе поставили, що без надійної узброєної сили не сміли носа показати на село". ***)

Політика большевиків привела до руїни сільське осподарство на Україні. Під впливом постійних реквізицій селяни змінили характер свого господарства: почали засівати лише стільки, скільки необхідно для власних потреб. Це все страшно понизило сільськогосподарську продукцію й послужило одною з найважніших причин голодової катастрофи в рр. 1921—1922.

Але ні масові повстання, ні голод не змінили політики большевиків на Україні. Україна була потрібна большевикам, як кольонія для постачання Росії хліба, вугля, заліза, цукру і т. п. З другого боку не був для них головний форпост для боротьби з інтервенцією й російською реакцією (Денікін, Вранґель). Нарешті через Україну большевики хотіли пробитися в західню Европу. Тому з усім тим, що перешкаджає безборонному пануванню над цим краєм, велася й ведеться безпощадна боротьба.

Цим лише можна пояснити варварське відношення Москви до голодуючого населення України підчас голодової катастрофи в рр. 1921—1922. Наприклад, московський центр замовчував факт голоду на Україні, хоч там голодували понад 10 міліонів людности. Докладні відомости про цей голод були опубліковані щойно в квітні 1922 р. капітаном Квіслінґом у Женеві*) після сетого, як прийшло до орґанізації міжнародньої допомоги голодуючим на чолі з Нансеном. Цю допомогу Москва також використовувала головним чином для району Поволжа, іґноруючи Україну, де голод досягав найбільших розмірів. Більше того: Москва продовжувала вивозити хліб з голодуючих районів України*). „Братський союз" з Москвою ніколи не був так здискредитований в очах українського населення, як підчас цеї голодної катастрофи.

Політика грубого культурно-національного та економічного поневолення й визиску продовжувалась на Україні до 1923 р. Від самого початку окупації України серед російських большевиків панувала т. зв. теорія боротьби двох культур — українскої („селянської") і російської („пролетарської"). Ця теорія визнавала „неминучим процес русифікації" українськоо населення**). Лише поволі під впливом фактів життя, а головно через необхідність спертись на українські маси, большевики примушені були порвати з цією теорією й стати на шлях активної піддержки українського культурного розвитку. Рішаючу ролю в цих змінах відограла нова політика щодо селянства.

3. Доба українізації.

Політика НЕП-а, що була проголошена в 1921 р. Леніном, але на Україні ввійшла в життя аж 1922 р., привела до значних змін на селі в цілій совітскій державі. Середняцька маса селянства стала пануючою як своєю скількістю, так ще більше — скількістю продукованого хліба. Зокрема на Україні, наприклад, в 1925 р. середні хазяйства складали 64% проти 48% в 1917 р. Шукаючи поратунку перед зростаючою силою продукційного селянства, большевики поставили собі нове завдання: привернути середні маси села до совітської влади, іншими словами: примирити комуністичну диктатуру з селом, а також окремі групи селян між собою.

Остаточно орієнтацію на середняка, а не на сільську голоту проголошено XIV. зїздом ВКП (Всесоюзної Комуністичної Партії) в грудні 1925 р. В постановах цього зїзду було сказано: „Не можна ані на хвилину забувати, що середняцькі верстви селянства надзвичайно зросли, і що ці верстви складають тепер основну масу селянства. Не маючи цеї маси в ролі міцного союзника або обмежуючись лише одною невтралізацією цих верств, тепер не можна будувати соціялізму".

(Далі буде)

*) Збірник справоздань Народніх Комісарів УССР., Харків, 1921.

**) Там же.

***) „Червоний Прапор", Київ, 29. січня 1920 р.

*) Quisling, La famine en Ukraine, Geneve, 1922.

*) The famine in the Ukraine, Berlin, 1923.

**) Див. „Тези пленума Ц. К. і ЦВК КП (б) У про підсумки українізації з червня 1926 р.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Михаїла, від. 243, буде мати мітінґ в неділю, 22 квітня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 12205 Савт Парнел Еве. Всі члени мають бути присутні. — Петро Співак, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 22 квітня, в годині 2-ій пополудни. На цей мітінґ мають явитися всі члени, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих взивається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо приймати нових членів і дітей без вступного. Члени, котрі ще не змінили своїх грамот, повинні це зробити сего місяця. Діти, котрі дорослі до 18 літ життя, мають перейти до старших членів без оглядин лікаря. — Ів. Маркович, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестр. Любов, від. 177, повідомляє своїх членів і членниць, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 22 квітня, в Укр. Церковній Гали, в год. 3.30. Проситься всіх членів, місцевих і позамісцевих, прибути на означений час, бо будуть важні наради в справі 40-літнього ювилею У. Н. С. — Стефан Рекрут, секр.

ПРИЄДНАЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА

З ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

МІЛВОКІ, ВІС.

Читаю нашу „Свободу" кождого дня, і думаю, що також читає її кождий член У. Н. Союза з охотою і знаходить там дописи всілякого змісту, котрі писані членами У. Н. Союза, і котрі дуже цікаві, бо дають нам багато до думання, особливо ті, в яких пишеться про сорок-літний ювилей У. Н. Союза. В тих дописах є багато розумних думок щодо того, як пошанувати нашого славного Батька-Союза й придбати йому якнайбільше нових членів, старших і молодіжи. У звязку з тим хочу познакомити наш загал і з нашою місцевостю. В нас існує відділ У. Н. Союза вже сімнацять літ. Дехто подумав би собі, що за такий час повинно бути в нас дві або три сотки членів. Та де там. Навіть стидно признатися, скільки є членів. А чейже є в нашій місцевости досить велике число Українців. Але вони десь порозлазились як ті сироти, про які каже народня приповідка, що розійшлися як руді миши по полю. Але ми не є сиротами! Миж маємо батька, У. Н. Союз. І справді, коли би з нашої місцевости належала хоч половина Українців до У. Н. Союза, то наш відділ числив би не лише пів сотки старших членів, а дітей двацять осьмеро, а міг би мати найменше три або і чотири сотки членів. А чому то так мало має членів наш відділ?— Недбайливість, незгода, роздори, ось причини. А чия тому вина? Нас самих. Бо нас все щось тягне до чужого, а своє лишаємо все позаді. Мовляв, чуже танше і лiпше. Ні! Не вірмо тому ніколи, бо, що чуже, то далеке від нас, а своє близьке, правдиве й миле. Тож сповнім хоч тепер наш обовязок супроти нашого Батька-Союза. Він нас напоминає, щоби ми не пхались до чужого, а горнулись до свого рідного. В „Свободі" ми вже читали дописи з місцевостей, де члени відділів святкували ювилей У. Н. Союза славно й з користю для Батька-Союза, бо придбали йому нових членів. А що ми, мілвоцькі Українці, скажемо на тім святі, яке будемо святкувати в суботу, 19. травня? Чим ми похвалимося на цім ювилейнім святі перед собою, а по нім перед иншими відділами нашого Батька-Союза? І як буде потім виглядати допис про наше ювилейне свято? Тому взиваю мілвоцьких членів У. Н. Союза: „Берімся до діла. Не лишаймося позаді відділів з інших місцевостей. Не святкуймо дармо 40-літний ювилей У. Н. Союза, це дороге свято, без діла, без користи для Батька-Союза! Не святкуймо це свято лише з бесідою, з забавою чи там зі співами і концертом. Але святкуймо це свято з придбанням нових членів до У. Н. Союза, і то головно з молоді, бо в молоді є будучність нашого Батька-Союза! Як знаємо самі, наш відділ має 50 старих членів, мужчин 32, а жінок 18. З того є 27 членів, що мають діти, а дітей є в нашім відділі всього двацять осьмеро. А чи так має бути далі? Ні, бо у вас, дорогі члени, є більше дітей яких ви, батьки, забезпечуєте, і то дуже часто в інших організаціях. Отож памятайте, що наш Батько-Союз просить нас всіх Українців по цілій Америці, а особливо тих членів, котрі мають діти, щоби ті діти вписати до У. Н. Союза. Тож возьмімося до діла, мілвоцькі Українці, і стараймося придбати нових членів, старших і дітей, ще перед нашим ювилейним святом. Коли придбаємо нових членів, тоді зможемо відсвяткувати ювилейне свято не лише з бесідою, співами, концертом і музикою але теж з користю, з утіхою і зі славою для нас самих, наших дітей, і на славу нашому Батькові-Союзові. Памятаймо ці слова, що в єдности є сила, а в молоді будучність.

Н. Кудринський.

О. Д. В. У.

ВСІ ВЕЛЬМИШАНОВНІ УПРАВИ ХОРІВ ТА ЇХ ДІРІҐЕНТІВ НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦІ

ЯК НЮАРК, ЕЛІЗАБЕТ, ПАСЕЙК, КАРТЕРЕТ, БРУКЛИН, ПЕРТ АМБОЙ, ГЕМСТЕД, ЙОНКЕРС, НЮ ЙОРК, І ВСІХ ДРУГИХ ГРОМАД ІНТЕРЕСОВАНИХ В ТІЙ СПРАВІ

ПРОСИМО НА СПІЛЬНІ НАРАДИ

які відбудуться в ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 23-го КВІТНЯ 1934 р, о годині 8-мій вечером

в Українськім Народнім Домі, при 6-тій вулиці в Ню Йорку.

Ціль таких НАРАД є: Злучити всі Укр. Хори, які є на всході Америки в одну ВЕЛИКУ СИЛУ 500 ДУШ, для спільних виступів, які намітила Управа „ХОРУ ОДВУ" в Ню Йорку. Про такі спільні виступи поодиноких ХОРІВ в числі 500 душ, Вельмишановні Представники околичних ГРОМАД довідаються на тих нарадах. Тому, просимо якнайскорше вибрати своїх ПРЕДСТАВНИКІВ та дати їм уповноваження взяти участь в тих нарадах. Справа дуже важна і тому віримо, що вона всіх заінтересує.

З окрема Управа „ХОРУ ОДВУ" в Ню Йорку, взиває всіх любителів Укр. Пісні, як МОЛОДІЖ ТАК СТАРШИХ до вписів, які відбуваються підчас пробів "ХОРУ ОДВУ" кожного ВІВТІРКА в Укр. Нар. Домі, під ч. 217-219 при Іст 6-тій вул., в год. 8-мій вечером. ВПИСИ ДО „ХОРУ ОДВУ" будуть тревати через цілий місяць. За той час Управа ХОРУ ОДВУ в Ню Йорку, поставила собі за ціль зорганізувати БІЛЯ 100 СПІВУЧИХ сил, для тих великих виступів, які відбудуться впарі з другими хорами.

За УПРАВУ „ХОРУ ОДВУ" в Ню Йорку, Н. Й.
Грицишин, голова; М. Скоробогач, директор.

П. С. — „ОКРУЖНА УПРАВА ОДВУ" на стейт Ню Йорк, Н. Й., повідомляє всіх Вельмишановних Професорів музики, як ДУХОВОЇ ОРХЕСТРИ так СМИЧКОВОЇ, що в короткім часі відбудуться подібні наради в справі музики, яка спільно з тими ХОРАМИ має виступити на однім дуже ВЕЛИКІМ ЗДВИЗІ до якого „ОКРУЖНА УПРАВА ОДВУ" підготовляється.

За „ОКРУЖНУ УПРАВУ ОДВУ":
Черевавюк, голова; Найдан, секретар.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє місцевих і позамісцевих членниць, що мітінґ, котрий мав відбутися 15 квітня, відбудеться в неділю, 22 квітня, в У. Н. Домі. Проситься всіх членниць прибути на цей мітінґ. Взивається членниць виміновати свої грамоти, а довгуючих взивається вирівнати свої залеглости бо інакше будуть суспендовані. — А. Горінь, предс.; А. Огар, кас.; Е. Кардаш, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЮ ЙОРКУ

:——::——: спомине :——::——:

СВЯТОМ-АКАДЕМІЄЮ

ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ УКРАЇНИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, 22-ГО КВІТНЯ 1934

(SUNDAY, APRIL 22nd)

В САЛИ УКР. НАРОД. ДОМУ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок точно в год. 2.30 пополудні.

Вступ вільний.

ПРОГРАМА: Святочну промову виголосить д-р Л. МИШУГА. Сопранове сольо панна Г. Максимців, барітонове сольо п. П. Ординський, при пяні п. М. Штембер.

Треба сподіватися, що велике національне свято-академія випаде величаво і достойно, як цього можна вимагати від патріотичного грамодянства. Воно подбає про те, що своєю присутністю зазначить свою пошану і вдячність до Великого Сина України. Громадська свідомість виявляється не тільки заінтересованням справи, але також участю в народніх обходах. — Комітет. 90,2

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ВСІ НА РАДІО-БАЛЬ!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ СКЛЕП НАШ БАЗАР,
151 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

щиро запрошує всіх з Нюарку і околиці, хто лише бажає гарно і весело забавитися, на

ПЕРШИЙ РАДІО БАЛЬ

:——::——: який відбудеться :——::——:

В ЦЮ НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-го КВІТНЯ (APRIL) 1934 РОКУ
В САЛІ СІЧОВИЙ, 229 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.

Початок забави в 3-тій пополудні. —— Вступ 40 центів.

На бали грає славна орхестра Василя Баніта з Мейпелвуд, Н. Дж.

Чистий дохід призначено на піддержку української програми на радіо, яку дає Наш Базар, поки що зі стації WBNX кождої суботи від год. 1:30 до 2-гої пополудні. З вірою, що наше громадянство допоможе цій програмі дістатись на більшу стацію і на вигіднійший час — до побачення на забаві! — Петро Задорецький. 89,92

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КЛЮБ

:——::——: уряджує :——::——:

СВЯЧЕНЕ І ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1934 РОКУ
ПІД Ч. 78 ST. MARKS PL., NEW YORK CITY.

Початок в годині 3-тій пополудні. Вечера в годині 7-мій.

Запрошується всіх громадян, старших і молодших. За приемну забаву ручить 91-92

Комітет.

ПОЗІР! НЮ ГЕЙВЕН, КОНН., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО СПІВАЦЬКОГО ТОВАРИСТВА БАДУРИСТ і ГР.-КАТ. ПАРОХІЇ СВ. АРХ. МИХАЇЛА

:——::——: відсвяткується :——::——:

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

споминни 120-тих роковин незабутнього кобзаря України ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1934 РОКУ
В ГАЛИ ПАРОХІЯЛЬНІЙ, 127 ПАРК ВУЛ., В ГОДИНІ 6-тій ВВЕЧІР.

Запрошується всі місцеві і околичні Товариства і Братства до численої участи. Поважана Громадо! Нехай день 22 квітня буде в Ню Гейвен і околиці днем національного свята. Прийдіть всі на це Шевченкове свято, щоб достойно вшанувати память Генія України. Також буде брати участь у нашім концерті і литовський хор з Ню Гейвен. — Комітет. 92

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ВСІМИ УЛЮБЛЕНИЙ НАШ ПРОМОВЕЦЬ
ҐЕНЕРАЛ СІКЕВИЧ
ДАСТЬ ПЕРШИЙ В НЮАРКУ СВІЙ

ВІДЧИТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1934 РОКУ
В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ,
179 COURT STREET, NEWARK, N. J.

Початок в 3-тій год. дня. — Вступ за вільними датками.

Просимо усіх Українців прийти й послухати красного реферату свойого рідного кремезного Запорожця-ґенерала.

92

Комітет Православної Громади.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА ДНІСТЕР, ВІД. 361 УКР. НАР. СОЮЗА, В НЮ ЙОРКУ

відограється представлення

„ХМАРА"

драма в 5-тьох діях зі співами, хорами і танцями, А. Л. Суходольського

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y

В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1934 РОКУ

Початок в годині 7-мій ввечір.

Вступ 75 і 50 центів. Стоячі місця по 35 центів.

ДІЄВІ ОСОБИ: Кузьма Гордієнко, багатий мужик, прикажчик у економії — п. В. Карпович; Кулина, його жінка — пані Р. Красновська; Настуся, їх дочка — пані М. Осадчук; Андрій Безродний, робітник — пан В. Лазута; Семен Карий, старший над робочими — пан П. Чорнюк; Горпина Ковальчукова, коханка Семена Карого — пані М. Городецька; Малашка, дівчина — пані С. Барановська; Ізраїл Халамайзер, арендар постоялого двору — пан Бражник; Грицько, його робітник — пан М. Скоробогач. — Гурти, танці хори під управою пана Т. Онуфрика. — Режісер пан Василь Лазута. 92-3

Шановні Громадяни! Отсею дорогою Товариство ДНІСТЕР, від. 361 У. Н. Союза запрашає Хвальне Громадянство прибути на це представлення, котре за послідних два роки перший раз буде поставлене. При цій нагоді Товариство ДНІСТЕР пригадує, що на тім представленню будеться принимати нових членів до У. Н. Союза і до Тов. Дністер без оплати вступного. Хто бажав би стати членом У. Н. Союза як також і членом Тов. Дністер, проситься зголоситись до секретаря, котрий буде присутний. Здорові були! До побачення на представленню.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й.! ПОЗІР

ЗАХОДОМ КЛЮБУ МОЛОДИХ ХЛОПЦІВ ЦЕРКВИ СВЯТОГО ЙОСАФАТА

:——::——: відбудеться :——::——:

„БЕСКЕТ БОЛ" І ТАНЦІ

(BASKET BALL GAME AND DANCE)

Бескет Бол будуть грати хлопці з AUBURN, N. Y.

В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1934 РОКУ
в годині 7-мій ввечір. Танці розпічнуться в год. 8.45.

Буде приграватн першорядна орхестра з Паверс Готелю під проводом JOHNNY SCHWAB.

Проситься всіх Українців, як старших так і молодших до численної участи. Хто не прийде, той буде жалувати. За добру забаву ручить

92 Комітет.

ПРОТОКОЛ

З річного засідання головного уряду Українського Народного Союза, яке відбулося в днях 19 до 24 лютого 1934 року в домі У. Н. Союза під ч. 81—83 Ґренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

(25)

ДРУГИЙ ДЕНЬ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ.

Звіт головного радного, Г. Євуська.

To the Supreme Officers, Advisers and Auditors of the Ukrainian National Association.

Gentlemen:—

I wish to submit to you the following report of my activities since the convention held in 1933, in behalf of the Ukrainian National Association.

On October 22nd, 1933, I addressed a meeting of members of our Association at Ansonia, Conn., in the company of our President, Mr. Muraszko. Mrs. Prydun conducted this meeting. I spoke on the opportunities that our Association holds for our younger generation and the progress that they could make, socially, politically and along athletic lines by their membership in our Association. I feel that some progress was made by reports I have since received from Ansonia as a result of the attendance of Mr. Muraszko and myself at this meeting.

On October 23rd, 1933, I addressed a meeting at Bridgeport, Conn., and spoke along the same lines as in my previous address at Ansonia. I have since been informed that a new Assembly of the Youth of Bridgeport has been organized and is now functioning as a branch of our Association.

In December, 1933, I addressed another meeting of all the officers of the eleven (11) branches of our Association in Jersey City. The purpose of this meeting was to select one medical examiner for the eleven (11) branches and this was done. I approved of this selection as being beneficial to our Association. I also spoke on the subject of organizing the youth and outlined to them the manner in which this could be accomplished, pointing out specifically the different benefits that our youth could derive from its membership in our Association.

In the course of the six (6) months I attended and addressed groups of Ukrainians in Bayonne, Elizabeth and Jersey City, and on each occasion endeavored to promote the best welfare of our Association.

I also discussed at various times with the Supreme Officers at Jersey City plans and programs that should be inaugurated in order to induce the youth to join our Association. I feel at this time that it would be to the interest of our Association if we could place some small responsibility upon the youth which would make them interested in our Association. The youth feels that their qualifications have been minimized and that they will not obtain the proper recognition of the older generation.

I sincerely advocate at this time that instead of the policy heretofore pursued we should endeavor in every manner possible to encourage them and to install within them the desire to join our Association and co-operate with us.

In further consideration of the question of our youth I believe we should make the "Ukrainian Weekly" a more interesting paper by using it primarily for the new generation as was first intended. I feel the material in this weekly should be of a substance which they want printed as evidenced by their desires to the Editor of this paper and not what the older generation dictates.

In conclusion I wish to remind you of the fact that whereas in the beginning of our organization we established its foundation on the immigrants from our mother land, so in the future the maintenance of our organization and its continued growth depends upon our youth, and it is our solemn obligation and duty to lend them that encouragement which will bring them into our midst and unite the old and the young into an organization, the purpose of which will be to work together harmoniously for the best interst of the Ukrainian National Association.

(Дальше буде).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Свято Тараса Шевченка.

Наша громада відсвяткувала 73-літні роковини смерти Т. Шевченка дня 25. березня концертом і представленням „Вінок на могилу Тараса Шевченка", котре відограли школярі місцевої української школи, під проводом дяко-учителя п. Стефана Цапки. Свято розпочато відспіванням „Боже великий, єдиний". Співав парохіяльний хор. Вступне слово виголосив студент середньої школи, п. Григорій Комарянський. Святочний реферат виголосив о. Іван Шуховський. Молодий студент говорив про культурний звичай шанувати память генїїв як Шевченко, а о. Шуховський змалював ті важкі часи, в яких жив та творив Шевченко.

Було багато декламацій молоді. Декламували: С. Дугай, І. Перець, М. Бобак, Софія Михолюк, Емілія Цюпко, Н. Макаровський, Любов Михолюк.

Хор шкільних дітей вивязався зі своїх співів добре, як теж згаданий уже парохіяльний хор.

Гром. Василь Михолюк візвав присутних до збірки на Рідну Школу. Зібрано $14.50, які вислано до краю через Обєднання.

Діточе представлення перенесло нас на Україну, над Дніпро, на Шевченкову могилу. Гарна то була сцена, як Тарас встав з гробу і благословив наших дітей за їх любов до нашої України.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Присутній.

Добра відповідь.

Дочка: Я не можу довше видержати такого життя. Мамо, я тужу до чось вищого. Піду до фільми, вступлю до опери. Хочу видістатися на найвищий щабель.

Мати: То добре. Коли вже вилазиш на драбинку, то візьми мені з поличок слоїк конфітур!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 31. березня помер Василь Душевич, член тов. ім. Т. Шевченка, від. 384 У. Н. Союза в Карнеґі, Па.

Покійний походив з села Тисова, повіт Перемишль, Західня Україна. До Злучених Держав приїхав у 1910 році, а в 1917 р. вступив до У. Н. Союза. Оставив вдову і четверо дітей.

Похорон відбувся при участи товаришів-Союзовців, котрі віддали останню прислугу свому Братови і доброму громадянинови.

Вдова Покійного просить зложити щиру подяку урядникам відділу за поміч, далі товаришам Покійного, а зокрема головний екзекутиві У. Н. Союза, що виплатила неї посмертне в сумі $1,000, які стали вдові й сиротам тепер у великій пригоді.

Н. Починок, секр.

Перед слідчим суддею.

Галабурдника привели перед суддю. Обвинувачений за авантуру.

— Чи пізнаєте цю палицю? — питається слідчий.

— Ні.

— Ваша брехня нечувана. (До вязничного сторожа): — Відведіть його назад до келії!

На другий день покликали обвинуваченого знову:

— Чи пізнаєте цю палицю, яку я маю в руці?

— Пізнаю, пане суддя.

— Бачите, тепер її пізнаєте. То можете мені також сказати, як ви її пізнали?

— Та вчора пан суддя показували вже мені її.